

kým urychlením má vésti vyjednávání, ale nelze jim přikládati ten význam, žet se žalovaná vůči zprostředkovateli Pavlu D. z a v á z a l a, že použije příležitosti ke kupu, který jí on dohodil, a že skutečně prodá dům, doporučí-li jí Pavel D. kupce, ochotného ke splnění všech podmínek určených ve smlouvě ze dne 7. června 1934.

Jest ovšem správné, že odměna náleží zprostředkovateli i tehdy, když nedojde ke skutečnému formálnímu uzavření smlouvy anebo když smluvci od smlouvy odstoupí, ale jest vždy nutným předpokladem, aby se smluvci z a v a z n ě s h o d l i o právním jednání. V souzeném případě však tomu tak nebylo, neboť žalovaná kupce Emila L., kterého Pavel D. přivedl, odmítla a žádnou smlouvu s ním neuzavřela. Rozhodnutí nejvyššího soudu Rv I 819/28, na které dovolání poukazuje, se na souzený případ vůbec nehodí, neboť pojednává o případu, kde došlo k dohodě. Poněvadž D-ova činnost nevedla k prodeji domu žalované, nevznikl Pavlu D. nárok na provisi a žaloba byla již proto právem zamítnuta.

Čís. 16502.

Odpovědnost řidiče a vlastníka motorového vozidla za škodu, vzešlou poškozenému popojetím onoho vozidla k tomu účelu, aby mohl býti vyproštěn po nastalém střetu dvou motorových vozidel, jest posuzovati podle předpisů automobilového zákona č. 162/1908 ř. z. i tehdy, nejde-li střetnutí samo na jejich vrub.

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1937, Rv II 363/37.)

Žalobce se dostal při srážce státního autobusu, řízeného šoférem (žalovaným) Ludvíkem K., s motocyklem, na němž jel žalobce a který řídil František Z., mezi motocykl a autobus tak, že po zastavení autobusu nebylo možno jej vyprostiti. Na pokyn policejního strážníka S-a žalovaný řidič autobusu couvl dozadu, ale při tom se stalo, že autobus necouvl ihned dozadu, nýbrž napřed popojel ještě asi 1/2 metru dopředu a při tom právě bylo žalobci způsobeno jeho hlavní poranění. Domáhá se proto žalobce zaplacení 31.230 Kč s přísl. jako náhrady škody. Soud první stolice neuznal žalobní nárok důvodem po právu. Odvolací soud uznal jej po právu. D ů v o d y: Po právní stránce napadá žalobce rozsudek prvního soudu v otázce zavinění šoféra autobusu a dovozuje, že šofér autobusu prokázal nesprávnou manipulací svoji nezdatnost a neznalost. Pokud odvolání stále zdůrazňuje ustanovení § 1315 obč. zák., není potřebí se jeho vývody zabývat, poněvadž to není v souzené věci rozhodující. Přes to však, že to odvolání výslovně nevytýká, přece jen se odvolací soud musí zabývat věcí po právní stránce především s toho hlediska, zda je v souzeném sporu užití automobilového zákona, či předpisů XXX. hlavy obč. zák., a zda se snad šoféru autobusu podařilo zprostiti se viny, a v jakém poměru tu je žalovaný stát. Prvý soud se nadhozenými otázkami neobíral. Po

dle názoru odvolacího soudu jest v souzeném případě užití předpisů automobilového zákona, kterého se žalobce v žalobě dovolával, a jest pokládati žalobce za osobu třetí, neboť on pouze jel na motocyklu, který se srazil s autobusem. Byl proto podle § 3, odst. 4, autom. zák. osobou odlišnou od osob odpovídajících za srážku, t. j. od řidičů motocyklu a autobusu. Ježto jest tudíž srážku samu posuzovati podle automobilového zákona, jest i žalobcův nárok řešiti podle uvedeného zákona. Aby se tedy žalovaný řidič autobusu a žalovaný stát jako vlastník autobusu (§ 1, odst. 1, autom. zák.) zprostiti viny, musili by podle § 2, odst. 1, autom. zák. dokázati, že byla škodná událost zaviněna třetí osobou nebo poškozeným samým, nebo, že nemohla být odvrácena, přes to, že zachovány byly předepsané a věcné opatrnosti, a konečně že nehoda nemůže býti vyvozována z povahy silostroje nebo ze zvláštního způsobu, ze selhání nebo z vad jeho výkonu. Že by nehodu byl zavinil poškozený žalobce nebo někdo třetí, nebylo vůbec tvrzeno a zbývá tedy otázka, zda se žalovaným podařil důkaz o tom, že šofér autobusu učinil vše tak, že nemohlo býti nehodě zabráněno, neboť nic jiného tvrzeno nebylo. Takovýto důkaz se však žalovaným nezdařil, neboť i když žalovaný stát vysvětloval dodatečné popojetí autobusu dopředu z nerovnosti terénu nebo kamínků, anebo konečně z najetí autobusu na motocykl, přece jen neprokázal, že by popojetí autobusu nebylo možno odvrátiti při náležitě opatrnosti. To nevysvětluje z žádné z výpovědí celkem čtyř slyšených znalců ani svědků slyšených v trestním řízení a rozčilením, kterým se prvý soud snaží omluviti šoférovo jednání, není sto zbaviti ho podle § 2 autom. zák. viny. Jakou opatrnost měl šofér autobusu zachovati při jízdě, to vysvětlili znalci podrobně, a byť i šlo o více úkonů, které mají býti provedeny zčásti postupně za sebou, zčásti současně, není to pro odborníka a schopného šoféra nic komplikovaného, poněvadž řádný šofér provádí takové úkony samostatně. Žalovanému šoféru autobusu se proto nepodařilo prokázati podle § 2 autom. zák., že by za srážku neodpovídal, a je tudíž žalovaný stát odpověden žalobci podle § 1, odst. 1, autom. zák.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalobce potíral v odvolání s hlediska odvolacího důvodu nesprávného právního posouzení názor prvního soudu, že popojetí autobusu nelze přičítati žalovanému řidiči za zavinění, a dovozoval, proč dotčený názor prvního soudu jest nesprávný. Podle jeho vývodů šlo o nesprávnou manipulaci žalovaného řidiče autobusu Ludvíka K. a tedy o řidiče nezdatného, za něhož jest žalovaný stát odpověden. Odvolací soud nepochybil, řešil-li se zřetěním na závěry odvolací též otázku, zda jest v souzeném sporu užití předpisů automobilového zákona, či občanského zákoníka, ježto se prvý soud onou otázkou nezabýval, ač jest to pro otázku důkazní a pro posouzení odpovědnosti za náhradu škody nutné. Výtky činěné dovolatelem napadenému rozsudku s tohoto hlediska ne-

jsou tudíž důvodné. Neoprávněná jest i jeho výtka co do posouzení příčinné souvislosti. Příčinou žalobcova úrazu nebyla srážka motocyklu s autobusem, která ovšem padá na vrub řidiče motocyklu, nýbrž vlastní a přímou příčinou žalobcova úrazu bylo, že po oné srážce žalovaný řidič s autobusem ještě popojel. Tím byla příčinná souvislost mezi onou srážkou a žalobcovým úrazem přerušena, a poněvadž se žalovanému nepodařilo prokázat, že toto popojetí autobusu nebylo možno při náležité opatrnosti odvrátiti, jde tato vlastní příčina, kterou teprve žalobcův úraz byl způsoben, na vrub žalovaného. Protože se žalovanému nepodařilo prokázat, že škodná událost jest výhradně v příčinné souvislosti jen s provozem motocyklu nebo s jednáním jeho řidiče (srov. rozh. č. 12333 Sb. n. s.), bylo odvolacím soudem podle ustanovení § 3, posl. odst., autom. zák. právem uznáno, že jest žalobní nárok svým důvodem zcela po právu.

Čís. 16503.

Vyživovací zákon (zák. č. 4/1931 Sb. z. a n.).

Ve sporu o poddlužnické žalobě podle § 2 vyživ. zák. musí žalobce dokázat, že vedl proti žalovanému exekuci na mzdu, která přísluší osobě právně zavázané k výživě, výchově nebo zaopatření. Neučinil-li tak, nejde na straně žalovaného o nedostatek pasivního oprávnění k žalobě v materiálním smyslu, který by žalovaný musil namítati, nýbrž o podmínku dotčené žaloby, k níž musí soud přihlížeti z úřadu.

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1937, Rv II 722/37.)

Srov. rozh. č. 12356 Sb. n. s.

Žalobkyně se na obou žalovaných Františku a Aloisii P-ových domáhá poddlužnickou žalobou zaplacení 1.275 Kč s přísl., pro něž jako pro výživné dlužné jejím rozvedeným manželem Františkem P. ml. marně vedla exekuci na jeho služební plat, který mu přísluší proti žalovaným. Žalovaní popřeli obsah žaloby a bránili se proti žalobě věcnými námitkami, o něž tu nejde. Soud první stolice uznal podle žaloby proti oběma žalovaným. Odvolací soud zamítl žalobu proti žalované Aloisii P-ové, jinak napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Soud první stolice vyhověl napadeným rozsudkem žalobě podle § 308 ex. ř. a § 2 vyživ. zák. č. 4/1931 Sb. z. a n. proti oběma žalovaným — rodičům Františka P. ml., který jest povinen platiti žalující manželce výživné ze zákona 150 Kč měsíčně — a uznal, že oba žalovaní jsou solidárními dlužníky. Odvolání druhé žalované Aloisie P. jest oprávněné, a to z důvodů uvedených v plen. rozh. č. 12356 Sb. n. s. Ze spisu E 1765/35, jehož se žalobkyně sama v žalobě dovolává, vyplývá totiž, že žalobkyně nevedla vůbec exekuci na manželův plat u žalované Aloisie P., nýbrž jen na jeho plat u žalovaného poddlužníka